

Ne morgolódj, mozzolódj !

MÁS - KOR

III. 3.szám 2002 október

A VDSZ Ifjúsági Tagozatának időszakos kiadványa

Ára: 150 Ft

Cselekednünk kell !!

Sokan így gondoljuk, mert nagy bajban vagyunk.

A baj és a veszély mindig összehozza az embereket. Erre jó példa a tavalyi és az idei árvíz elleni védekezés, itthon és Európában.

Most hasonló veszély fenyegeti – érzésünk szerint – a szakszervezeteket. A kihálás veszélye. Persze azon vitatkozhatunk, hogy ez kinek és miért jó, de egy biztos a munkavállalók csak vesztesek lehetnek. Közeleg a kollektív szerződések illetve a bérmegállapodások ideje és ilyenkor a munkavállalók a háttérben meghúzódva, néha sunyítva, a szakszervezetek – aminek nem mindenki tagja – küzdelmét figyelve számolja, hogy vajon mennyit is visz majd haza, mert az biztos, hogy a munkavállalói érdekképviselések valamiben megegyeznek.

Ez a cél. A megegyezés a munkáltatóval a munkavállalók érdekében. Az összes munkavállaló érdekében, függetlenül attól, hogy szakszervezeti tag vagy nem. Gondolt már valaki arra, hogy ha nem lenne szakszervezet az kinek jó ? Biztosak vagyunk benne, hogy igen, csak nem mondta el senkinek.

Lehet hogy sokan azt se tudják, mi az, hogy munkavállalói érdekképviselő ? Ez sajnos így van.

Ezért, gondolkodásra és cselekvésre hívunk Mindenkit ! Gondolkodjunk el a jövőnkönkről ! Gondoljuk el, mit tesznek azok a munkavállalók akik nincsenek megelégedve a munkahelyi megállapodásokkal ? Mindenki megtette-e azt a minimális dolgot, ami tőle függött, hogy esetleg jobb megállapodás születhessen ? Egyáltalán tudja-e mindenki, hol található a saját munkahelyén a szakszervezet ? Nem is érdekli ? De akkor nem lesz KSZ ! Nem tud mivel érvelni a szakszervezet ! Mit tesz ilyenkor a

munkáltató? Örül és nevet a markában. Hiszen ekkor ő diktálhatja a feltételeket. Ő mondja meg a béremelés mértékét, módját, idejét !

Éppen ezért van szüksége a szakszervezeteknek a támogatásra! A vélemények megoszlanak, „kommunista csökevény”, „korrupt mindegyik”, „szakszervezet az meg minek ?” „Na ezt is elcseszte a szakszervezet !...” - és sorolhatnánk a minket ért vádakat. De a féligazságok, sosem voltak igazságok ! Fontos szempont minden vitatkozó fél számára, hogy érveket hozzon fel és ne üres lufikat puffoktasson. A szakszervezetek elsődleges feladata a munkavállalók együttes érdekképviselése (kollektív képviselő). Ezért a kollektív szerződés kötés nem csak a szakszervezeti tagokat érinti, hanem mindenkit, minden munkavállalót ! Itt az idő, hogy mindenki megértse miről van szó. Szomorú tény, hogy van ahol éppen most akarják felmondani a kollektív megállapodást csak azért, mert ez a munkáltatónak jó. És mit csinál ekkor a szakszervezet ? Meg próbál ellenszegülni, tiltakozni. Hatásosan viszont csak erős szakszervezet tud lépni. Ezt kell minden munkavállalónak megérteni. Ha a tagság erős, akkor a szerződés lehet jó, és felmondása következményekkel jár. Mi történhet ha a munkavállalók a szakszervezetek mögött sorakoznak fel, félretéve minden korábbi sértődést, sérelmet, rövidlátást; belátva, hogy csak közösen lehet a munkáltató lépéseivel, és néha törvénytelen intézkedéseivel szembe szállni ? A válasz a MI kezünkben van.

Ezt kell megérteni ! Ezért kell cselekedni !

Ne morgolódj, mozzolódj !

Ifjúsági Tagozat

Itt a VDSZ

A kollektív szerződés a munkavállalók és a munkáltatók közötti békeszerződés. Amennyiben ezt a szerződést valamelyik fél felmondja azt a másik akár hadüzenetnek is veheti. Vagy nem?

Kihirdetem, hogy megváltoztattam!

Sajnos ezt a mondatot gyakran hallják felülről a meggyengült szakszervezettel bíró munkavállalók. Ahol nincs szakszervezeti egység, fegyelem, ott a munkáltató az úr!

Az egyik VDSZ alá tartozó szakszervezetnél a cégcsoport szétdarabolása után a dolgozók érdekvédelmi szervezete is szétaprózódott. Ezután megkezdődött a kollektív szerződések újratárgyalása - a címben megfogalmazott felkiáltással -, az évtizedek során felhalmozott többlet jogosultságok megnyirbálásával. A következőkben felvázolt gondolatok remélhetőleg segíteni fogják a dolgozókat a helyes döntések meghozatalában, és saját érdekeik érvényesítésében.

Általában két "alternatívát" kínálnak azok a munkáltatók, akik a fenti kijelentéshez folyamodnak:

- ❖ vagy elfogadjátok az általam átírt kollektív szerződést,
- ❖ vagy felmondom a kollektív szerződést.

Az első eset azonnali változtatást eredményez, felkínálva a munkáltatónak, hogy akár másnap újabb változtatással előálljon.

A második változat e tekintetből kedvezőbbnek tűnik, mert minden kollektív szerződésnek van felmondási ideje, amely fél-egy év szokott lenni. A jelenlegi világgazdasági események gyors forgatagában ez rendkívül hosszú idő a munkáltatónak.

Másodsorban meg kell vizsgálni, mit tartalmaz a megmaradt kollektív szerződés, mit jelentenek ezek az előnyök forintban a dolgozóknak, és mennyit veszítenek, ha szó nélkül feladják az elvenni kívánt többletjogosultságot.

Jelen példánkban a végkielégítés mértékét kívánják csökkenteni a törvényben meghatározott szint mértékéig. Ezt korábban

már megtette a cégcsoport többi részénél, ahonnan kb. 200 embert küldött el csökkentett összegű végkielégítéssel, amit a dolgozók jutalom formájában kaptak meg, így nem kellett a leépítést bejelenteni.

A döntéshozó dolgozóknak fontos tudni, hogy a kollektív szerződés a munkáltató számára legalább annyi előnyt biztosít, mint amennyit a munkavállalók részére. A következőkben azokat az előnyöket sorolnám fel, amelyeket a kollektív szerződés megléte a munkáltatóknak ad:

- ❖ a kollektív szerződés a sztrájk tekintetében nagyon megköti a munkavállalók kezét,
- ❖ a bértárgyalás könnyebben lefolytatható, ha szabályozva van a kollektív szerződésben. Általában úgy van szabályozva, hogy a munkáltató részéről elegendő a tárgyalást lefolytatni, adni már nem kell, és a munkavállalóknak a tárgyalás eredményét el kell fogadni!
- ❖ a munkabéke megléte, a termelés folyamatosága a banki hitelfelvétel esetén elengedhetetlen feltétel, hiánya esetén a hitelkihelyezés kockázatosabb, a kamatok magasabbak, ami többletköltséggel jár. Ennek összegét a munkáltató pontosan tudja, a dolgozó csak a nagyságrendjét becsülheti meg.
- ❖ a cég esetleges eladásánál a külföldi tulajdonosoknak fontos, hogy a munkajog kollektív szerződésben egyértelműen le van szabályozva.

E fenti felsorolásban leírtakkal a nagy változások bejelentéskor csak a diktáló fél van tisztában, a megszeppent dolgozó csak a saját oldaláról vizsgálja meg a kérdést: Mi lesz velünk, ha nem lesz kollektív szerződésünk?

(Folytatás a 4. oldalon)

Események

2002. szeptember utolsó hétvégéjén tartotta ülését a VDSZ Ifjúsági Bizottsága, a Dél-Dunántúli Gázszolgáltató Rt. Szakszervezet jóvoltából Harkányban. A bizottság megismerte a DDGÁZ Rt. és a szakszervezet közötti érdekegyeztetés rendszerét. Forróné Déry Sarolta humánpolitikai igazgató elmondta milyen fontos a management számára, a vállalatnál működő szakszervezet, mert így az érdekképviselően keresztül minden munkavállaló közvetlenül képviselve van, ami a bérmegállapodások és a kollektív szerződések megkötésekor teljes legitimitációt biztosít a tárgyaló feleknek. A DDGÁZ Rt.-nél nem rég vezették be a bértarifa táblázattal szorosan összefüggő humánpolitikai rendszert. A rendszer lényege, hogy minden munkavállaló személyre lebontott tevékenységét leíró minősítést kap. Az Rt. vezetése most dolgozza ki az életpálya modell rendszerét, amelyben a szakszervezet és az üzemi tanács véleményét is ki fogják kérni. Az életpálya modellbe kiválasztott munkavállalók személyéről viszont csak a management dönt.

A bizottság ülésén megvitatta az elmúlt időszak munka világát érintő jogi változásokat, a Munka Törvénykönyve módosításait és a munkahelyeken kialakult viszonyokat.

Egyes vállalatoknál komoly foglalkoztatási problémák léptek fel és a szakszervezet is válságba került.

A szakszervezetek nem képesek még most sem azt a fiatal réteget megszólítani amely fontos bázist jelenthetne. Viszont a fiatalok nem látják a szakszervezet szükségességét. Sok olyan kezdeményezés vallott kudarcot az

utóbbi időben, amelynek célja a fiatalok bevonása lett volna a szakszervezeti munkába. Az elmúlt időszakban több vállalatnál nagyobb arányú kiszervezés zajlott le, aminek következtében a helyi szakszervezet meggyengült vezetőik kegyvesztettek lettek. A tagság – látva érdekképviselői szervezetének tehetetlenségét – elkeseredésében és bűnbak keresésében elhagyja a szakszervezetet. Ez a munkáltató célja is lehet, hogy a kollektív szerződésben foglaltakat a lehető leggyorsabban felmondhassa. Ezt a szakszervezetek nem kommunikálják jól és nem hívják a fel a kilépők figyelmét, hogy ezzel a szakszervezet csak gyengül. Ennek a tendenciának véget kell vetni ! Ezért fogalmazódott meg, hogy cselekedni kell !

Üzemek előtti demonstrációkkal, újságcikkkel kell a munkaadóknak a figyelmét felhívni, hogy a munkavállalók érdekeivel ellentétesen is inkorrekt módon járnak el.

A VDSz Ifjúsági Bizottsága elhatározta, hogy a VDSZ Országos Iroda adatbázisa alapján a béren kívüli juttatásokról külön anyagot dolgoz ki, a közelgő kollektív szerződések tárgyalásához, figyelembe véve a fiatalokat érintő juttatásokat. (továbbtanulás, karrierpálya megteremtése)

ESEMÉNYEK *rovatunkba várjuk saját írásokat, hogy bemutathassuk egymásnak, milyen rendezvények programok voltak, lesznek saját házatok táján, hogy ezzel is ötleteket adjunk másoknak. Ne féljete megírni saját tapasztalatokat, mert ezzel is lehet tanulni.*

(Folytatás a 2. oldalról)

És Ő mihez fog kezdeni, ha mi a kollektív szerződésünk megvédése érdekében a számára legrosszabbkor tartunk sztrájkot, és ezt még a média is közli vele. A kollektív szerződés megvédése már önmagában elegendő indok a munka beszüntetésére!

Nem elég, ha a fentieket megjegyezzük, és a nagy bejelentések idején hangoztatjuk, tudnunk kell azt is: A harcot csak az vívhatja meg akinek a jogait csorbítani akarják, és nem a szakszervezeti tisztségviselő, aki egymaga kevés harchoz, viszont neki kell összefogni a csapatot.

U.I.: A munkáltatók tudják-e, hogy a kék szalag mit jelent? Meg kell nekik mutatni!

Összefüggések egy kényes témában

E cikkben a Big Brother és a szeptember 11. összefüggéseiről lesz szó. Ha túl filozofikus lenne, kérem szíves elnézésüket.

A Big Brother-t szemlélve a néző könnyen abba a csapdába kerül, hogy külső szemlélőként ítéletet mond egy maroknyi "jó érzékkel" kiválasztott szerencsétlen csapat, és annak szereplői felett. Mindezt a viselkedési normák, társadalmi elvárások és saját erkölcsi, vallási elvei alapján teszi. Heisenberg német fizikus szerint a vizsgálódásból a vizsgálódó személye nem vonható ki objektív véleményalkotásnál. Mi a nagy testvér szemszögéből hirdetjük az ígét, feledve, hogy felettünk is öröklik néhány "nagyobb" testvér, aki felettünk ítélkezik, s ha hibázunk, keményen lesújt ránk. Ilyen nagyobb-testvér a munkáltatónk. A világon léteznek legnagyobb-testvérek (USA) is, akik impériumot (főhatalmat) adnak önmaguknak, és kivonják magukat mindenféle összembari normatíva alól. (Pl.: Kiotói egyezmény)

Nos, lassan kibontakozik, hogyan kerül a képbe a szeptember 11. A nagyobb- és a legnagyobb-testvérek néhány tulajdonságukban hasonlítanak: amíg arcon nem csapják őket

sérthetetlenek, támadhatatlannak érzik magukat. A legnagyobb-testvér országában minden második ember attól retteg, mikor jön el az újabb szeptember 11.

Nincs ez másként a munkáltatóknál sem. Az új kollektív szerződéseken könyökölve, remegő tollal a kezükben várják az újabb sztrájkot; mert a sztrájk olyan elemi csapásként hat rájuk, mint a szeptember 11.

Remélhetőleg, e cikket néhány munkáltató is el fogja olvasni, és a jelen pillanatban folyamatban lévő kollektív szerződés általa módosított változata felett eltöpreng, adakozik a 3500 ártatlan ember emlékének, és újra átgondolja javaslatát: Megéri-e az áldozatot???

Reméljük kiadványunk elnyerte tetszésetet. Írd meg véleményedet, hogy a következő jobb legyen !

MÁS-KOR
VDSZ Ifjúsági Tagozatának
Lapja

Szerkeszti: a VDSZ Ifjúsági Bizottsága
Főszerkesztő: nincs
Főszerkesztő-helyettes: nincs

Kiadja: VDSZ Országos Iroda
A szerkesztőség címe:
H-1068 Budapest Benczúr u. 45.
e-mail: mail@vdsz.hu
WEB: www.vdsz.hu

Megjelenik
a Vegyipari Dolgozó rendszeres mellékleteként

Terjeszti a VDSZ tagszervezeteinek ifjúsági aktivistái